

ელიან. გუშინ წინ ჩენი სოფლებითგან მღვ-

«დროების» კორრესპონდენცია

სოფ. ხურგაჯეთი, 27-ს ივლისს.

სოფელი ხურგაჯეთი ეკუთვნის გარის მარხას, გარხვდ მომორებული იქნება ოცი

ამ დიდს სოფელში ვერ შეკოლა არ არის გამართული; ამისათვის წერა-კითხვა აქ გლე-

მოპარული ჰქონდა, და ახლათ ამწიანებული კოხტა უღელში ამწიანებდა.

ამის წინააღმდეგ მაჰმად იყო დაბალი კაცი, ესე 30 წლისა. მართალია, კარგი გა-

ერთხელ მაჰმად რომ სჯიდებოდა ცხენზე, გამოესალმა შინაურობას და იაზილ-გულიას

რა წამს გაისტუმრა იაზილ-გულიამ მაჰმად, დაიმკლავა და მიჰყო მუშაობას ხელი, თან

ხას თურმე მუდამ გლეხებს კანცელარიაში და სადაც მოხვდება, და უკანასკნელი ყურად-

მარტო ამ სოფლისთვის რიგიანი შეკლისი გახსნა ძრიელ ძნელი იქნება მაგრამ, რაც ამის ახლო-მახლო სოფლები არის, იმათ რომ მოინდომონ, ძრიელ კარგს შეკლისს გამართვენ ერთს შუა და კარგ სოფელში;

ქ. საზოგადო.

შენიშვნა

მე-26-ში «დროებაში» ჩვენ წავიკითხეთ კორრესპონდენცია უ—ს ა., რომელიც აცხადებს სხვათა შორის, მითომ გურიაში მთელ-

მე, ვითარცა ოზურგეთის უფლის აქიმი, ვაცხადებ, რომ ამ კორრესპონდენციაში ერთი სიტყვაც არ არის მართალი.

გულისკალათ დამტყობინებდა ლამაზ ბაიათებს და მუხამაზებს. ეს დრო იყო შუადღეს მი-

გამოუშვა იაზილ გულიამ მაშინდენ კამბეჩები (თათრულათ გამართულ მაშინაში აბამენ ხოლმე ან ორ წყვალ კამბეჩს ანუ ორ ცხენს), მიუყარა ცოტაოდენი ორჯა და მიჰყვა თითონ ბეშეს სახლამდინ, რომელიც იქვე ახლოს გვერდით იდგა.

ამ ქალმა, რასაკვირველია, თავიანთ წესზე, არ მისცა პასუხი, შეაქცია ზურგი, რო ხირი არ დაუწინაღობა, და უჩურჩულა რადაც პატარა ქალს, რომელიც იყო იმის გერი და მიიწვირა ხელი იქით, საითაც ოთახში დიდ სინზე თათრულათ მოემზადებინა საქმელი. (თათრების ქალები არ ლაპარაკობენ უცხო-ებთან თუ არ ახლო ნათესავთან, და თუ უნდათ უთხრონ რამე, ან ბავშვის პირით ეტყვიან ან მხრებით ანიშნებენ როგორმე; ამასთანავე შეაქცევენ ხოლმე ზურგს, რო ჩადრ ქვეშ პირი ანუ თვალები არ დაუწინაღობა.) პატარა ქალიც წამოდგა ცოტა წინ, და უთხრა იაზილ-გულიას: დედი, დაჯექ და პური ჭამეო.

რასაკვირველია, მუშაობით დამშეულმა კაცმა მიჰყო ხელი რაც რომ სინზე ელაგა, და დაუწყო სასწრაფოთ ჭამა. მაგრამ მინამ

ღებული მის მოსასპობლათ. არ ვიცი, რათ უნდა უ—ს ა—სა კომისია. მე თითონ ვითხოვ კომისიას მისთვის, რომ შემომწონ სიტყვები უ. კორრესპონდენტისა, და თუ ერთი სიტყვა მისი ნათქვამი მართალი გამოვა, მაშინ მე უზღავ რითიც ენებება.....

შემდეგ სწერს, რომ უფლებში გყავს აქი-მებია, რომელნიც თვისა და თვის თავზე იღებენ ჯამაგირსო, და ვინც თითო ვერსზე გზის ხარჯს თითო მანეთს არ მისცემსო და საეკიბოსაც კიდევ სხვათა, რათ შეიწუხებენ თავისო?

თვისა და თვის თავზე კი არა, თვისა და თვის ბოლოზე რომ ჯამაგირს ვიღებთ, ეს სწორ-რთ ნამდვილია; მაგრამ ის კი დიდი სიმ-ცრუეა, რომ ვერსზე თუ თითო მანეთს არ მისცემენ, საეკიმოს გარდა, არსად არ წა-ვლენო.—მე წელიწადში გაიფიცი უფლებში 6,000 ვერსს; მაშასადამე მე უნდა ავილო წელიწადში 6,000 მანეთი, და ამოდენიც, როგორც თქვენ ბძანებთ, საეკიმოც. ესე იგი შესდგება წელიწადში 12,000 მანეთი. მოდი, რას მოგახსენებ, უფალო ა., თუ გნებავსთ, გამირიგდით, ათასი მანეთი მე მიზომდეთ და სხვა თქვენ მიირთვით; გნებავსთ, ხუთასსაც დაგვეზრდებით. მაგრამ ვაფთხილებ კი, რომ ზარალში არ შეხვდით.

ჩვენდა სამწუხაროთ, გამოვლენ ამისთანა პირები, რომელნიც დადიან სხვა და სხვა ალაგებში და ამ გვარი სიცრუის ლაპარაკით ატყუებენ ხალხს. განა თუ უფალო ა. გუ-რიაში ვერა ნახარა შესანიშნავი და ნამდვი-ლი რაიმე, რომ დაეწერა ვაზეთში?

დასასრულ მე ვარწმუნებ «დროების» მკითხველებს, რომ რაც უფალოს —ს დაუწერია მე-26 №-ში შესახებ გურიისა, ერთი სიტყვა არ იყოს მართალი. ამაში მოვიწოდებ მოწ-მათ მრთელს გურიის ხალხს.

ასურჯეთის უფლის აქიმი გ. გამრეკელი 30 ივლისს, 1872 წ.

ქ. ასურჯეთი.

ამ ზაფხულის განმავლობაში რუსეთის ზო-გერთ ქალაქებსა და სოფლებს ცეცხლმა ძალიან ბევრი ზიანი მისცა: ზოგან მთელი ქალაქის უბნები გადაიწვა და ზოგან მთელი სოფლები ამოთუთქა ცეცხლმა, ასე რომ ამათი მცხოვრებლები ძალიან გაჰირებულ მდგომარეობაში არიან თურმე. მაგრამ ამ დაზიანებულებს ცალკე საზოგადოება და ცალკე მმართველობა, შეძლებისა და გვართ ხელს უმართავს ამ გაჰირებაში.

ამ მოკლე ხანში აღმოსავლეთის ციმბირის რედერალ-ლუბერნატორს დაუდგინა ირკუ-ტკის გუბერნია და ახლა სხვათა შორის ერთს თავის ცირკულიარში იწერება, რომ სადაც კი ვიყავი და გლეხებს გამოვკითხე, ყველგან იმათ სურვილი განაცხადეს, რომ შეკოლები გვინდაო, გვინდა ჩვენს შეილებს წერა-კითხვა მიინც ვასწავლოთო. ამის გამო რედერალ-ლუბერნატორი ციმბირის ლუბერ-ნატორებს სწერს, რომ ამ საგანს ვეროვანი ყურადღება მიაქციეთ, გამართეთ, სადაც კი შეიძლება, სასოფლო შეკოლებიო. ამასთანავე ის ამბობს, რომ მართალია, ამჟამად სასოფ-ლო შეკოლებისთვის მასწავლებლები ნაკლებათა ვეყავსო, მაგრამ ამათი თანამდებობის აღსრულება ინსტიტუტებში და შეეფიციე-ში გამოსულ ქალებსაც ძალიან კარგათ შე-უძლიანთო.

ივლისის 27-ს სულ 33 ხოლგირიანი ავათ-მყოფი ყოფილა მოსკოვის საავათმოფ-ოვებში და ამ რიცხვიდამ 4 მომკვდარა. ხო-ლგირის განხილადამე მოსკოვში 207 კაცი და-ქალი მომკვდარა ამ ავათყოფობითა. პეტერ-ბურღში ამავე დროს 280 ხოლგირიანი ავათ-მყოფი ყოფილა. ხოლგირთ თავიად სულ 200 კაცი მომკვდარა და ყვაილით 509.

რა ქალის თეირ-მსუქან კოჭებსა, (რადგანაც თათრის ანუ ყოზილაშების ქალები გახვე-ულნი არიან ხოლმე ჩადრებში, და ფეხის კოჭების მეტი არაფერი არ უჩანთ.)

აილო ამ ქალმა, რომელსაც ერქვა ზულ-გვიდ, საჩქაროთ სინი, დადგა თავის ადგილას და ჩარსავის მოხვევის უმაღ მაიჩხა იაზილ-გულიას კოკა და ტკიბილი ხეეწის ხმით შე-უყვეთა წყლის მოტანა.

შემდეგ ამ წყლის მოტანისა, გაიარა რამდენიმე ხანმა და არა ერთხელ აგონ-დებოდა იაზილ-გულიას მშვენიერი ზულ-გვიდის სილამაზე. იმან მიჰყო ხელი ისევე თავის მუშაობას. მაჰმადაც მოვიდა ამასობაში, დაჩა ორიოდ კვირა სახლში, მიათვარიელ-მოათვარიელა თ.ვისი სახლი, არა ნახარა სადარდელი, შეეჯდა ცხენზე და შეუდგა ისევ თავის ხელობასა. იაზილ-გულიასაც დაანტეს თავი ცულმა და საძრახავმა ფიქრებმა ზულ-გვიდაზე, და არცა ჰქონდა იმისთანა ცული ფიქრები, რო დასაძრახისი ყოფილიყოს. ხო-ლოთ ეს იყო იმის ბრალი, რომ ზულგვიდას სიმშვენიერე და სილამაზე მოსწონდა....

მაგრამ საქროა ეთქვით, რომ, რადგანაც თათრის ქალები სულ ჩარსავში არიან გხვე-ულები, და თუ არ ახლო ნათესავი, უცხოას არ დაელაპარაკებიან და ეჩვენებიან,—ზულ-გვიდას იაზილ-გულიასთან ლაპარაკმა მუშა-ობის ანუ შინაურობის საგანზე—შეიყვანა ათას ნაირ ეჭვში ახლო, თითქმის ერთ ეზო-ში მდგომნი, ნათესავნი, სხვა მეზობელნი და სოფლის მეპორენი.

(დასასრული შედეგში) ქ—რე ვაწქელი. სოფ. ივადირი (კრევის გუბერნიაში).

